

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва)

спеціальність: 227 Фізична терапія та ерготерапія
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультети фізичної терапії та ерготерапії
та післядипломної та заочної освіти
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Магістр

Робоча програма з дисципліни «Методи наукового дослідження у фізичній терапії та ерготерапії» для студентів спеціальності 227 Фізична терапія та ерготерапія.

X семестр (денна форма навчання), XII семестр (заочна форма навчання).

РОЗРОБНИК: доцент, к.фіз.вих. і с. Тимрук-Скоропад К.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної терапії та еротерапії
Протокол від “ 2 ” вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

(підпис)

(Коритко З. І.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Нормативна
	Спеціальність <u>227 Фізична терапія, ерготерапія</u> (шифр і назва)	
Модулів – 1	Спеціалізація: 227.1 Фізична терапія	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		5-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр
		10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 (лекцій), 2 (практичних), самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції
		14 год.
		Практичні, семінарські
		26 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
80 год.		
		Вид контролю: залік

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 1/2,2
для заочної форми навчання – 1/5,6

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для розуміння та проведення наукових досліджень у галузі фізичної терапії та ерготерапії.

Ця навчальна дисципліна є вступним курсом у доказовій практиці та методах наукового дослідження у галузі фізичної терапії та ерготерапії. Ця навчальна дисципліна дає змогу студентам навчитися оцінювати отримані результати сучасної літератури. Студенти здобуватимуть знання у методах пошуку в базах даних, інтерпретації опублікованих досліджень та визначенні якості опублікованих досліджень для керування своїми клінічними рішеннями у практиці.

Студенти отримають знання щодо сучасних підходів до організації, проведення та представлення результатів наукових досліджень, зокрема систематичних оглядів та експериментальних клінічних досліджень.

Навчальна дисципліна допомагає досягнути наступних програмних результатів згідно стандарту вищої освіти України, другий (магістерський) рівень вищої освіти, ступінь вищої освіти – Магістр, галузь знань – 22 Охорона здоров'я, спеціальність – 227 Фізична терапія, ерготерапія, спеціалізація – 227.1 Фізична терапія: **ПР02, ПР04, ПР08, ПР14, ПР17, ПР23, ПР24.**

1.2. Завдання: навчити студентів застосовувати набуті знання для оцінювання якості наукових досліджень, імплементації у практику науково доведених втручань фізичної терапії та ерготерапії; проведенні науково-дослідної роботи у галузі фізичної терапії та ерготерапії.

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ. 1. ВСТУП. РОЛЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗІОТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ

Зміст

1. Всесвітня конфедерація фізичної терапії про Стандарти забезпечення якості практики фізичної терапії та надання послуг; компетентності фізичного терапевта; професійний розвиток.
2. Фізична терапія заснована на доказах (зміст ФТ заснованої на доказах, бар'єри. Як імплементувати в особисту практику?).
3. Ієрархія наукових доказів.
4. Постановка дослідницького питання. Формат PICO.
5. Імплементация науково доведених даних у практику фізичного терапевта.

Тема 1. Лекція 1. Вступ. Роль наукових досліджень у фізіотерапії та ерготерапії. Фізична терапія заснована на доказах. Ієрархія наукових доказів. Постановка

дослідницького (клінічного чи наукового питання) питання. Імплементация науково доведених даних у практику фізичного терапевта.

Практичне заняття 1. Представлення досвіду дослідної роботи. Очікування від курсу. Фізична терапія заснована на доказах. Аналіз якості наукового дослідження. Особливості рецензування наукової роботи. Написання рецензії.

Практичне заняття 2. Постановка дослідницького питання. Формат PICO.

Практичне заняття 3. Рецензування наукової статті. Контрольна робота.

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Зміст

- Дефініція наукового дослідження: загальна характеристика, поняття та характерні риси науково-дослідної роботи високої якості.
- Процес дослідження: огляд трьох фаз та восьми кроків дослідника.
- Мета наукових досліджень та їх класифікація: первинні і вторинні дослідження.
- Види вторинних наукових досліджень: систематичний огляд, нарративний огляд, мета-аналіз.
- Класифікація первинних наукових досліджень: якісні, кількісні та змішані наукові дослідження.
- Пошукові системи, бази даних, комп'ютерні програми та додатки у поміч досліднику.

Тема 2. Лекція 2. Процес дослідження: огляд фаз та кроків дослідника.

Тема 3. Лекція 3. Наукове дослідження: визначення та класифікація. Систематичний огляд, нарративний огляд (аналіз літературних джерел) та мета-аналіз. Дизайн систематичного огляду згідно заяви PRISMA.

Тема 4. Лекція 4. Електронні бази даних заснованих на доказах. Основні принципи пошуку літератури.

Тема 5. Лекція 5. Класифікація та зміст первинних наукових досліджень. Види якісних, кількісних та змішаних наукових досліджень.

Практичне заняття 4. Процес дослідження: огляд основних кроків дослідника. Формулювання дослідницької проблеми.

Практичне заняття 5. Вторинні наукові дослідження: огляд літератури. PRISMA.

Практичне заняття 6. Огляд пошукових систем / баз даних у наукових дослідженнях. Чарівні ключові слова. Комп'ютерні програми та додатки для полегшення наукової роботи.

Практичне заняття 7. Концептуалізація дослідження. Дизайн клінічного дослідження (research design). Види наукових досліджень (study design).

Практичне заняття 8. Вибір інструментів збору даних (поняття релевантності, валідності, надійності методів дослідження (вимірників та індикаторів)), вибір вибірки дослідження. Написання обґрунтування.

Практичне 9. Представлення проекту. Контрольна робота.

Тема 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Зміст

- Методи досліджень (інструменти). Види, вимоги, характеристика.
- Особливості вибору статистичних методів дослідження.
- Написання наукової роботи за результатами наукового дослідження. Вибір журналу.
- Презентація.

Лекція 6. Збір даних, опрацювання та відображення результатів дослідження.

Лекція 7. Написання наукової роботи: статті, кваліфікаційної роботи, наукового дослідження.

Практичне заняття 10. Збір даних, проведення практичної частини дослідження.

Практичне заняття 11. Наукова стаття, кваліфікаційна робота, наукове дослідження.

Практичне заняття 12. Презентація, доповідь за результатами наукового дослідження. Підсумкова контрольна робота.

Практичне заняття 13. Представлення проектів та бонусних завдань.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
л		с	пр	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. РОЛЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗІОТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ						
1. Вступ. Роль наукових досліджень у фізіотерапії та ерготерапії. Фізична терапія заснована на доказах. Ієрархія наукових доказів. Постановка дослідницького (клінічного чи наукового питання) питання. Імплементация науково доведених даних у практику фізичного терапевта.		2	-	6		16
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ						
2. Процес дослідження: огляд фаз та кроків дослідника.		2	-	4		2
3. Наукове дослідження: визначення та класифікація. Систематичний огляд, нарративний огляд (аналіз літературних джерел) та мета-аналіз. Дизайн систематичного огляду згідно заяви PRISMA.		2	-	4		6
4. Електронні бази даних заснованих на доказах. Основні принципи пошуку		2	-	2		4

літератури.						
5. Класифікація та зміст первинних наукових досліджень. Види якісних, кількісних та змішаних наукових досліджень.		2	-	2		2
Змістовий модуль 3. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ						
6. Збір даних, опрацювання та відображення результатів дослідження		2	-	2		10
7. Написання наукової роботи: статті, кваліфікаційної роботи, наукового дослідження		2	-	6		14
Усього годин	90	14	-	26		54

3.2. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми лекції	К-сть год
1	Вступ. Роль наукових досліджень у фізіотерапії та ерготерапії. Фізична терапія заснована на доказах. Ієрархія наукових доказів. Постановка дослідницького (клінічного чи наукового питання) питання. Імплементация науково доведених даних у практику фізичного терапевта.	2
2	Процес дослідження: огляд фаз та кроків дослідника.	2
3	Наукове дослідження: визначення та класифікація. Систематичний огляд, нарративний огляд (аналіз літературних джерел) та мета-аналіз. Дизайн систематичного огляду згідно заяви PRISMA.	2
4	Електронні бази даних заснованих на доказах. Основні принципи пошуку літератури.	2
5	Класифікація та зміст первинних наукових досліджень. Види якісних, кількісних та змішаних наукових досліджень.	2
6	Збір даних, опрацювання та відображення результатів дослідження.	2
7	Написання наукової роботи: статті, кваліфікаційної роботи, наукового дослідження.	2
	Разом	14

3.3. Теми практичних

№ п/п	Назва теми	К-сть год
1	Представлення досвіду дослідної роботи. Очікування від курсу. Фізична терапія заснована на доказах. Аналіз якості наукового дослідження. Особливості рецензування наукової роботи.	2

	Написання рецензії.	
2	Постановка клінічного питання. Формат PICO.	2
3	Рецензування наукової статті. Контрольна робота.	2
4	Процес дослідження: огляд основних кроків дослідника. Формулювання дослідницької проблеми.	2
5	Вторинні наукові дослідження: огляд літератури. PRISMA.	2
6	Огляд пошукових систем / баз даних у наукових дослідженнях. Чарівні ключові слова. Комп'ютерні програми та додатки для полегшення наукової роботи.	2
7	Концептуалізація дослідження. Дизайн клінічного дослідження (research design). Типи наукових досліджень (study design).	2
8	Вибір інструментів збору даних (поняття релевантності, валідності, надійності методів дослідження (вимірників та індикаторів)), вибір вибірки дослідження. Написання обґрунтування.	2
9	Представлення проекту. Контрольна робота.	2
10	Збір даних, проведення практичної частини дослідження.	2
11	Наукова стаття, кваліфікаційна робота, наукове дослідження.	2
12	Презентація, доповідь за результатами наукового дослідження. Підсумкова контрольна робота.	2
13	Представлення проектів та бонусних завдань.	2
	Разом	26

3.4. Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	К-сть год
1	Досвід наукової роботи, бачення щодо очікувань від курсу (завдання 1)	2
2	Постановка дослідного питання на основі PICO (завдання 3)	10
3	Огляд сучасних наукових веб-бібліотек та комп'ютерних програм у наукових дослідженнях	4
4	Рецензія наукової статті. Вимоги, алгоритм, етичні норми (завдання 2)	14
5	ПРОЕКТ – написання наукової статті-систематичного огляду (завдання 4)	22
6	Відгук після завершення навчально курсу, аналіз сильних і слабких сторін. Побаження та пропозиції	2
	Разом	54

Індивідуальні завдання

(для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

- Матеріали самопідготовки;

- Самостійні роботи.

8. Методи контролю

Види контролю: поточний і підсумковий

Форма підсумкового контролю: залік

6. Залікові вимоги

7. Що таке науково доказова практика у фізичній терапії та ерготерапії?
8. Особливості імплементації наукових доказів у практику фізичного терапевта та ерготерапевта.
9. Ієрархія наукових доказів?
10. Переваги та бар'єри практики заснованої на доказах?
11. Що таке наукове дослідження?
12. Основні характеристики наукового дослідження?
13. Основні фази наукового дослідження.
14. Що таке клінічне питання.
15. Формулювання клінічного питання у форматі PICO.
16. Що таке дослідницька проблема?
17. Дослідницький дизайн: зміст та вимоги?
18. Інструменти наукового дослідження.
19. Вимоги до інструментів наукового дослідження (методів дослідження)?
20. Вибірка дослідження: види.
21. Рандомізація, стратифікація, засліплення.
22. Пропозиція щодо дослідження: протокол, обґрунтування.
23. Процес збору даних.
24. Причини систематичних помилок у наукових дослідженнях.
25. Етичні норми наукового дослідження.
26. Опрацювання та представлення даних.
27. Особливості публікації наукового результату.
28. Вимоги до публікації.
29. Вторинні наукові дослідження: огляд літератури.
30. Систематичні огляди згідно PRISMA.
31. Наративний огляд.
32. Первинні наукові дослідження.
33. Огляд пошукових систем та баз даних у наукових дослідженнях.
34. Ключові слова у пошуку релевантних наукових публікацій.
35. Види наукових досліджень (study design).
36. Особливості написання магістерської роботи.

10. Розподіл балів, які отримують студенти
Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

- навчальна програма,
- теоретичні питання до тем практичних занять,
- теоретичні питання для підсумкового контролю,
- завдання для поточного контролю знань,
- перелік тем для самостійної роботи,
- методичні розробки для практичних занять,
- методичні розробки для самостійної роботи студентів,
- методичні розробка користувача навчальної он-лайн платформи.

12. Рекомендована література

1. *A European Vision for Continuing Professional Development - Briefing Paper. ER-WCPT - Brussels, Belgium - info@erwcpt.eu*
2. *Promoting Research in Physiotherapy in the European Region of the WCPT Briefing Paper. ER-WCPT - Brussels, Belgium - info@erwcpt.eu*
3. *Нестеренко О. Доведи — і я повірю. Як шукати та перевіряти медичну інформацію у сучасному світі. <https://tegra.ph/Dovedi--%D1%96-ya-pov%D1%96ryu-YAk-shukati-ta-perev%D1%96ryati-medichnu-%D1%96nformac%D1%96yu-u-suchasnomu-sv%D1%96t%D1%96-01-17?fbclid=IwAR29WWS6L4YmwH2y50aaTnplnhsAKjiHXj9XIwa9L0S0cjY-bHTCzDTIEtc>*
4. *Chris Littlewood and Stephen May. Understanding Physiotherapy Research. Cambridge Scholars Publishing, 2013*
5. *PANHALE V.P., BELLARE B., JIANDANI M. Evidence-based practice in Physiotherapy curricula: A survey of Indian Health Science Universities. J Adv Med Educ Prof. 2017 Jul; 5(3): 101–107.*
6. *PRISMA Statement. <http://www.prisma-statement.org/PRISMAStatement/PRISMAStatement>*
7. *Dannapfel P. Evidence-Based Practice in Practice Exploring Conditions for Using Research in Physiotherapy. Division of Community Medicine Department of Medical and Health Sciences Linköping University, Sweden, 2015.*

8. Lindquist I. *Learning to be a physiotherapist*. Karolinska institutet, Stockholm, 2006.
9. Kumar R. *RESEARCH METHODOLOGY: a step-by-step guide for beginners*. SAGE, third edition published 2011.
10. CONSORT 2010. <http://www.consort-statement.org/consort-2010>
11. Reporting guidelines for main study types. <https://www.equator-network.org/reporting-guidelines/qualitative-research-review-guidelines-rats/>
12. Higgins JPT, Thomas J, Chandler J, Cumpston M, Li T, Page MJ, Welch VA (editors). *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions* version 6.0 (updated July 2019). Cochrane, 2019. Available from www.training.cochrane.org/handbook
13. Getting started as a peer reviewer. <https://getting-started-as-a-peer-reviewer.elsevierdigitaledge.com/main/II/index.html>
14. Jones Í, Bartlett Learning LL. [*Principles of evidence-based physical therapist practice*](#)
15. Tatiane Mota da Silva, Luciola da Cunha Menezes Costa, Alessandra Narciso Garcia, Leonardo Oliveira Pena Costa, What do physical therapists think about evidence-based practice? A systematic review, *Manual Therapy*, ISSN 1356-689X, <http://dx.doi.org/10.1016/j.math.2014.10.009> fckLR(<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1356689X1400191X>)